

kaže, da so sedaj Nemci v večini. Brzo denar na mizo, tako se ziblje na obedve strani, sedaj upijejo Irci, sedaj Nemci; tu komisar volitve vstavi, češ, da se bodo sedaj le še tajno vršile, in postavi na mizo dve škatli, eno za Irko, eno za Nemko. V ti škatli mečejo denar, kateri se potem sošteje in pripiše prejšnji številki. Nemci so pri tej prvi volitvi cepili glasove med dvema nemškima deklicama, tako da so Irci zmagali; veselje, ploskanje in upitje njihovo bilo je velikansko. Za cvetlico, katera je bila morda komaj dva dolarja vredna, dobilo se je za cerkev več ko 30 dolarjev ali 75 gold. Volilo se je veliko, tako za dve gospodinji, dve gospodični, dva dečka, dva mlada moža itd. Največ smeha in cepljenja glasov bilo je pri volitvi za dva dečka na male deške sani. Stopil je kdo k mizi in dal glas za kakega uže starega „Yankeeja“, čegar ime, napisano na ploščo, je bilo z največim smehom pozdravljeno. Dobilo je potem le en glas, ali komaj še pol glasú več advokatov, zdravnikov, trgovcev, oštirjev in to le taci, kateri so bili navzoči, kar ni malo smeha vzbujalo. V obče so pa pri volitvah večidel zmagali Nemci.

Skoro komično-tragičen pa bil je konec zadnjih volitev. Volilo se je za troje gospic, dve Nemki in eno Irko; za premijo bil je lep velik srebern krožnik, na katerega postavljajo sladkarije. Omenjene tri gospice bile so ene po mestu najbolj znanih; dolgo časa bilo je neodločeno, a po dolgi, živahni borbi dobila je vendar ena Nemka, kar drugi Nemki in oni Irki nikakor ni hotelo biti všeč. Dasiravno si preje niste bili prijazni, ste si sedaj — kot obe padli — podali roko, in potem skupno vse ljudi tako zbegali, češ, da ste bili prevarjeni, da ni šlo vse prav itd., tako, da ni bilo tisti večer (zadnji) nobene posebne kupčije več. Bila je pa uže tudi ura dve čez polnoči in čas končati ta somenj.

Gospá! Ni je občutljivejše stvarice na svetu od Amerikanke. Da Vi znate, kako se čmerno drže sedaj, počili bi od smeha. Zakaj? — To vé sam Bog; mi si pa raztolmačimo tako-le: menda, ker nismo za vse volili, ali pa, ker smo jih premalo pogostili. E pa nič ne dé, vsaj vemo, da tudi rade pozabijo, in če ne uže prej, se bomo pa na Silvestrovi veselici „poglihali“.

Zoper vse pričakovanje bil je pa donesek tega somnja; časi so sila slabi in trdi, denar redek. Prezgodnji jesenski dež je obilo pridelkov pokvaril, kateri so bili uže tako pičli to leto; vsled tega tudi ni nikake kupčije; dragina velika. A vkljub vsemu temu se je „fair“ izvanredno, nepričakovano dobro obnesla. Nadejali smo se, da k večemu donesla bode brez troškov kakih 500 dolarjev, a čisti donesek bil je blizo 1500 dolarjev; odštevisi male stroške, to je čez 100 dolarjev (ne več, kajti dobitki bili so večidel podarjeni) ostalo je čistega dobička čez 1400 dolarjev ali več kot 3500 gold. avstr. denarja.

Po teh številkah soditi bila je to „velika reč“, ni li res? Moje pero je nezmožno, jo bolje popisati, a upam, da mi zavoljo pomanjkljivosti tu in tam malo prizanesete.

Če Vam bode to moje pismo ugajalo, oglašim se kmalu zopet z mojo neslanostjo, če pa ne, vstajam pa ravno tako, kot preje

Vaš sluga

Na obalih reke Mississippi

15. grudna 1881.

O'B.

Naši dopisi.

Z Dunaja 17. jan. — Zarad homatij v Krivoščiji delajo se vojne priprave v veči razmeri, zato se imajo neki delegacije k izrednemu zasedanju sklicati uže 28.

dne s. m. Borsá se je te novice vstrašila, ker se zdaj še ne vé, kako daleč morejo segati in ne, kdaj jim bo konec, ker javlja se ob enem, da je v Mostaru proglašen zasedni stan. Iz vsega se vidi, da vladanje v Bosni in Hercegovini do zdaj ni bilo brez napak, posebno pa, da je bilo napačno, vojaštvo ob enem vpe-ljavati v Krivoščiji in v Hercegovini in Bosni. — Te dni 12. in 13. t. m. imeli smo nekdanjega litijskega glavarja Vestenecka tukaj, ki je prišel pred tukajšnje porotnike tožit vrednika „Tribüne“ gosp. Hamana. — Pri obravnavi videti je bilo mnogo znanih prič: dr. Poluklar, notar Svetec, dr. Vošnjak in mnogo Litijcev je bilo tukaj, pa tudi vit. Kaltenegger, dr. Schrey in baron Taufferer prišli so pričati. — Zastopnik Vesteneckov bil je dr. Kopp, Hamana pa je zagovarjal dr. Porzer. Razgovarjala se je dogodka pobijanja oken v Litiji, pa tudi Vesteneckovo vedenje in uradovanje sploh. Razkrilo se je mnogo znanih, mnogo tudi še ne objavljenih dogodb iz Vesteneckovega glasovitega delovanja v litijem okraji in na Kranjskem sploh, toda Vesteneckov zastopnik stikal je stvar tako, kakor se je glasila tožba, v kateri je iskal po krivem preganjan liberalni nemec in uradnik, kateremu so njegovi predstojniki varstvo odrekli, pomoči pri sorodnih mu nemških porotnikih, — in Haman bil je obsojen zarad razžaljenja časti v zapor 6 mesecev. Zagovornik njegov oglašil je takoj pritožbo ničevosti in konca pravde ni še — ne!

Z Maribora 13. jan. (*Shod štajarskih slovenskih narodnjakov*) je bil 8. dne t. m. tu v Mariboru, o katerem Vam po „Slov. Gosp.“ posnamem to le:

„Česar smo si dolgo želeli in uže težko pogrešali, to smo dognali in dosegli: Maribor in okolica ima svojo slovensko „posojilnico, registrovano zadrugo z omejenim poroštvom“ in Štajarska dobi svoje politično „slovensko društvo“.

Na poziv poslancev: dr. Vošnjaka, dr. Dominkuša, dr. Radaja in „Gospodarjevega“ urednika sešlo je se dne 8. januarja t. l. precejšnje število slovenskih domoljubov v Mariboru. Prišli so gospodje: dr. Vošnjak iz Ljubljane, Mih. Herman iz Gradca, dr. Srnec in M. Vošnjak iz Celja, dr. Gregorič, Jož. Žitek, dr. Jurtela iz Ptuja, dr. Geršak iz Ormoža, dr. Rapoc iz Šoštanja. Tem pridružilo se je mnogo narodnih mož mariborskih. V nedeljo ob 11. uri dopoldne bila je odločilna osnova valna seja. Navzočih je bilo 14 gospodov, ki so sprejeli pravila celjske posojilnice, podpisali potrebnih deležev ter osnovali: „Posojilnico za Maribor in okolico, Spar- und Vorschuss-Genossenschaft“. Izvolili so potem ravnateljstvo novi denarni zadrugi: v predsedništvu so sledeči gospodje: za ravnatelja dr. Glančnik, advokat, za denarničarja Pavel Simon, posestnik in fabrikant šampanjca, za kontrolorja Franc Bindlehner, posestnik in fabrikant mjila, za odbornike pa gospodje: dr. Radaj, deželni poslanec, notar in posestnik, Feliks Ferk, zdravnik in posestnik, M. Berdajs, trgovec, in Jožef Rapoc, posestnik, vsi v Mariboru. V nadzorništvo bili so izvoljeni gospodje: dr. Dominkuš, deželni poslanec in odvetnik, Lovro Herg, kanonik, dr. Gregorec, profesor, Janez Fluher, deželni poslanec, in Franc Rapoc, notar. — Popoldne bil je shod zavoljo političnega društva. Namen društva je: „razširjati med slovenskim ljudstvom politično in gospodarsko izobraženje, vzbujati narodno zavest, braniti politične in državljanske pravice slovenskega naroda in pospeševati ustavni razvoj avstrijske države na krščanski podlagi.“ Društvo bode v dosego svojega namena sklicavalo občne zборе, javne shode in tabore po Štajarskem, izdavallo politične in gospodarsko-podučljive knjižice in ustanovljalo na kmetih knjižnice, iz katerih si ljudstvo lahko izposoji knjige. Letnina bode znašala en goldinar. Društvene zadeve

opravlja odbor 11 udov, katerih ima 7 stanovati v Mariboru. V začasni odbor bili so izvoljeni gospodje: dr. Radač, dr. Dominkuš, dr. Glančnik, Pavel Simon, dr. Gregorec, dr. Gregorič in dr. Srnec. Z izvolitvijo teh mož bil je shod sklenjen. Bog blagoslovi naše podvzetje! Slovenci pa ganimo se in ne udajmo se!

Iz Trsta 14. jan. († *Milostljivi škof gospod Jurij Dobrila*) je včeraj po dolgem bolehanju umrl. Rojen je bil l. 1812. v Tinjanu blizu Pazna v Istri, l. 1857. izvoljen za poreškega in 1875. l. za tržaško koprškega škofa. Bil je vrl narodnjak in dober oče svoji duhovščini, pa tudi milodaren gospod. Pri Matici slovenski se nahaja med prvimi ustanovniki s 100 gold. Pogreb bo v sredo 18. t. m. — Slava njegovemu spominu in zemljica mu lahka!

Prem 12. prosenca. (*Zmés.*) Sadno drevje obrezovati in snažiti ter sadnih cepičev nabirati je sedaj najboljši in najpripravnejši čas; toraj naj tega važnega posla gotovo nobeden le deloma zaveden sadjerejec ne opušča ter naj ob enem z besedo in zgledom tudi druge bolj nemarne sosedo v to budi in vnema. Korist sadjereje sem v „Novicah“ uže tolikokrat povdarjal in dokazoval, da danes to opuščam; njeno potrebo dandanes mora vsakdo sprevideti, kdor ni na obe očesi popolnoma slep. ali pa gledé njenega napredka starokopitnež. — Dne 22. decembra lanskega leta lazil sem nekoliko po tukajšnji dolini; pri tem zapazil sem na dveh vrtilih jabolčnega, a na enem vrtu pa tudi češpljevega lubadarja. To sta dva huda vničevalca sosebno jabolčnega drevja, zatorej lastniki in posestniki sadnih vrtov, bodite pozorni! Preiskujte skrbno svoje sadne vrte, ter vsako drevo, katero je po lubadarji napadeno, brez odloga iz svojega vrta skrbno odpravite in napadeno debla in druga drevesna dela brez prizanašanja kar na mestu z vsemi drugimi drevesnimi odpadki vred vničite in sežgite, ako hočete, da se ta pošast splošno ne razširi ter vam vašega lastnega in vaših skrbnih prednikov truda v malo letih popolnem ne vniči. Opis obeh škodljivcev, kakor tudi navod, kako se zdatno zatirata, priobčil bil sem uže o svojem času v „Novicah“. V kratkem bode to upno tudi mala knjižica vam natančneje povedala in vas učila sadno drevje pred škodljivimi mrčesi varovati, drevje pravilno saditi in obrezovati. — Dne 6. t. m. zjutraj okolo pol 8. ure pričelo bilo je pri tukajšnjem gospodarji F. Cvetan-u goreti; ogenj se je v par trenutkih pod slamnato streho tako brzo in močno razširil, da ni bilo moč razun ene skrinje, ki je bila pa gospodarjevega brata, prav nič rešiti. Gospodarju, kateri bil je pred in ob času požara uže več dni v Trstu na delu, zgorelo je vse; škode ima okolo 400 gold.; zavarovan bil je pri „Slaviji“; ogenj je nastal prej ko ne po vnetih sajah. Le to je bilo dobro, da ni bilo pri tem pogorišči prav nobenega vetra, a druge nekoliko oddaljene slamnate strehe bile so vsled male rose prejšnjega dne tudi dobro mokre, da ni bilo nobene nevarnosti za ostalo vas. Ljudje, katerih je bilo v trenutku cela tropa na mestu pogorišča, razkopali so z „mački“ v dobri četrt uri ves goreči krov, ter so tako ves ogenj hitro med 4 stene spravili. Slava jim! — Letos, ako Bog dá in sreča junaška, ter če nam bode visoka c. k. deželna vlada milostno na roko iti izvolila, bomo pričeli v Trnovsko-Uremski dolini nasajati razne vrste „vrb pleteničaric“, da se, ko bode enkrat domačega materijala dovelj, tudi skusi le-sem pletarska obrtnija vpejljati, katera bi sčasom obožanemu ljudstvu stotine forintov na leto donašala. — Ako bode slavno vredništvu in častitim čitateljem „Novic“ všeč in povoljno, *)

*) Le dajte, le!

Vred.

povedal bodem tudi letos v tem vrlem časniku kmetijstva kako potrebno, morebiti tudi oostro resnico, sosebno gledé domačega gospodinjstva!

M. Rant.

Iz Ljubljane. (*Kupčijska zbornica kranjska*) zbrala se je včeraj 17. dne t. m. zvečer ob 6. uri v mestni dvorani k prvi letošnji seji. Zbralo se je 18 gospodov odbornikov, in na dnevnem redu bilo je: a) volitev predsednika in predsednikovega namestnika, b) proočilo 2. odseka: o prošnji za dovoljenje živinskih sejmov v Postojni, o prošnji za dovoljenje vozne pošte v Izlakah, in c) posamezni nasveti. — Predsednik gospod Jože Kušar in njegov namestnik gosp. Janez Horak bila sta zopet voljena in to vsak s 17 glasovi, tedaj soglasno. Prošnji za postojnske sejme in vozno pošto v Izlakah se soglasno priporočite. Pri posameznih nasvetih predlaga g. Lukman prošnjo do državnega zbora, da naj se sprejme nameravano povikšanje cola za uvažanje železa, gosp. Petričič pa prošnjo do poštnega ravnateljstva, da naj se s pomnoženjem in oziroma povekšanjem skrinjic za nabiranje pisem odpravi sedanja napaka, po kateri sami je bilo mogoče, da se je v Ljubljani iz pisemskih skrinjic na velikem trgu toliko pisem vkradlo. Oba predloga se podpirata in po precej obširni obravnavi soglasno sprejmeta. — Konečno oglasi se odbornik dr. Poklukar k besedi ter pravi, da ne bo napačno, ako tudi zbornica napravi v svoji prvi seji v novem letu nekoliko bilance o svojem delovanju. Pri tem ogledu na preteklo leto rad se pridruži zahvali, katero je izrekel uže gospod prvosednik gospodu vladnemu komisarju. Izreka pa tudi enako gorko zahvalo gospodu prvosedniku in njegovemu namestniku, katerih nova soglasna izvolitev mu je poročstvo, da se tej zahvali pridružijo vsi gospodje odborniki.

Čisto nasprotna — nadaljuje govornik — je pa bilanca zbornice, ako se ozremo na zborniške zastopnike v kranjskem deželnem zboru. Komur je „parlamentarna taktnost“ in „rahločutnost“ poslancev Aleksandra Dreota in dr. Schafferja znana, pač ni pričakoval, da jih bo kaj vest zasrbela, v imenu nasprotne jima ogromne zborniške večine v deželnem zboru obsedeti; toliko pa se je smelo pričakovati, da se bodeta ogibala vsacega koraka, kateri bi ju spravil v hudo nasprotje z zborniško večino; toda tudi to pričakovanje pokazalo se je neopravičeno, ker pridružila sta se zborniška poslanca v zadnjem zasedanju deželnega zbora pri obravnavi vladinega vprašanja zaradi prenaredbe uprave — celó ostri nezaupnici v poročilu zborove večine izrečeni zoper sedanjo vlado in zoper gospoda deželnega predsednika Winklerja. Akoravno mi bodo tudi nepristranski nasprotniki pripoznali, da se je ravno pod sedanjo vlado pričelo pri trgovini in obrtniji novo gibanje in življenje — izdelovanje novih železnic, postavodajstvo obeta in daje uže večje varstvo enako trgovcem in obrtnikom kakor kmetom; in kdo bi mogel biti nasprotnik drugim v najvišem prestolnem govoru izrečenim načelom, po katerih imamo biti vsi narodi naše države med seboj v resnici enakopravni, v bratovski zvezi, ne da bi smel drug družega tlačiti, in po katerih ima naša ljubljena država pridobiti novo moč in krepost.

A vsemu temu nasproti zdelo se je zborniškim zastopnikom primerno pritrditi in oziroma zagovarjati z nezaupnico. — Temu činu nasproti zbornica ne sme molčati, ako se noče sodeležna storiti one nezaupnice, zatoraj predlagam:

Slavna zbornica naj sklene:

Trgovinska in obrtniška zbornica kranjska slovesno protestira zoper postopanje njenih deželnih poslancev dr. Schafferja in

Aleks. Dreota, ki sta glasovala za nezaupnico sedanji vladi in deželnemu predsedniku Winklerju, — zbornica ju nikakor ne pripozna za svoja zastopnika. — Pričakujoča, da se bodo v najvišem prestolnem govoru izražena načela hitro, odločno in popolno izvršila, izreka svoje trdno zaupanje sedanji vladi in deželnemu predsedniku Winklerju.

Ta nasvet sprejel se je z 14 glasovi zoper 4.

— (*Ljubljanski odborniki „Maticе slovenske“*) imeli so v soboto 14. dne t. m. sejo, v kateri so se na poziv čitalnice ljubljanske v odbor za Bleiweisov spominek volili gospodje Grasselli, Robič in Klun. Gledé zneska, ki ga bode Matica v ta namen darovala, se ni odločilo še nič, ker je to stvar, ki jo mora rešiti skupni odbor, ki bode imel svojo prihodnjo sejo v sredi meseca februarja. Rešile so se potem prošnje nekaterih prosilcev, da bi jim „Matica“ podarila nekoliko svojih knjig. — Stanovanje v Matičini hiši na Bregu v prvem nadstropji se je oddalo dosedanjim stanovnicem gospej Tuškovi. — Po seji odborovi zboroval je književni odsek, kateremu je načelnik gosp. Marn naznanil, da je gospá Lujiza Pesjakova Matici poslala dve pesmi na dr. Bleiweisa, eno za njegovo 70letnico, eno pa na njegovo smrt. Objavile se boste v „Letopisu“. Tudi drugi spisi za „Letopis“ prihajajo prav marljivo. Razun tega poslal je gosp. Žnideršič spis „Materija, masa in teža“, ki se bode v pretres izročil gosp. prof. Senekoviču, njegove pregovore iz Istre pa je prevzel gosp. Tomšič, omenjalo se pa je, da bi bili morda pripravniši za kak leposloven list, kakor za Matični „Letopis“. Dalje je naznanil gosp. načelnik, da se od mnogih strani Matici ponujajo šolske knjige, zlasti geometrične in matematične. Matica ne more nikomur naročiti sostave kake knjige, ter sklence samo gosp. prof. Celestinu dati upanje, da bode Matica morda sprejela matematiko in geometrijo za spodnjo gimnazijo, za katero ima mnogo gradiva uže pripravljenega. Gledé občnega zbora izrekle so se želje, da bi se za letos sklical po veliki noči, prihodnje pa o velikih počitnicah, ker imajo gg. profesorji in učitelji največ prilike se ga vdeleževati. Konečno se je naročilo udom prevdarjati, kako bi Matica obhajala spomin 600letnega združenja dežele kranjske s habsburško monarhijo. Namerava se za to priliko izdati slavnostna knjiga pa domovinoznanstvo avstrijsko-ogerskih dežel (*Heimatskunde*), za katero ima gosp. prof. Jesenko uže mnogo gradiva pripravljenega. Tudi se je sklenilo, naj se za gg. poverjenike omislijo pôle, kakor jih ima družba sv. Mohora, in naj se pridnejšim učencem tukajšnje gimnazije od 4. šole naprej pred selitvijo v novo Matično hišo podari nekoliko knjig. Se vé da so to vse le predlogi, ki jih bode imel konečno rešiti še le odbor, kateri se boje snide 13. februarja.

„Slov.“

— (*Močvirski odbor*) obravnaval je včeraj 17. dne t. m. ves za zadnjo sejo pripravljen dnevni red. Navzočih bilo je 17 gosp. odbornikov; odobril se je med drugim račun preteklega leta, sklenil odgovor na vlogo nadinženirja Podhagskega zaradi predrugačenja obrokov pri plačilu za izdelovanje načrta o osuševanju močvirja. — Popravljanje napak pri močvirski postavi gledé priloge močvirskega okrožja izroči se gosp. Peruziju, in sklence se, da se ne izterjava naklad od tistih zemljišč, ki so po pomoti prišla v ono prilogo, prilično pa da se deželnemu odboru predloži popravek one postave.

— (*Pri gospodu deželnem predsedniku Winklerju*) bilo je 8. dne t. m. povabljenih na potice več gospodov poslancev, predsednik in podpredsednik kupčijske zbor-

nice in viša ljubljanska duhovščina. Vsi navzoči bili so zelo veseli ljubeznjivega sprejema in gostovanja v prijetni družbi obče častnega gospoda deželnega predsednika, njegove blage gospe in rodovine. — Prihodnjo soboto pa je zopet vabljen k gospodu predsedniku veliko gospode na večerno veselico.

— (*Sokolov odbor*) se je v svoji prvi seji naslednje konstituiral: gosp. Fran Ravnikar, starosta; gosp. Srečko Nolli, podstarosta; gosp. Josip Geba, blagajnik; 1. tajnik gosp. Vekoslav Legat; 2. tajnik gosp. Ivan Wölfling; odborniki: gospodje Josip Ginter, Ivan Kališnik, Matej Kreč, Fran Mulaček.

— (*Nasvet.*) Nek župan ljubljanske okolice je nam sprožil to-le misel, katera je tudi nam prav všeč in ki jo zato podajamo vsem slovenskim županom v kratkih besedah. Duhovščina ima svoje dekanijske shode (konference), učitelji svoje okrajne šolske shode, pri katerih se posvetujejo in sklepajo o svojih splošnih in posebnih stanovnih zadevah, da tako njihovo delovanje more biti soglasno, toraj vspešneje, in da imajo nekako zanesljivo zvezo med seboj. Le župani nimajo še nič taciš shodov, akoravno bi bili njim najbolj potrebni, da se morejo dogovoriti, kako jim o raznih vprašanjih in delih svojega poslovanja ravnati se, da bo delal eden ko drugi ter si s tem svoj posel olajšal v prid občini in sebi. Taki županijski shodi naj bi se napravljali vsaj vsak četrto leta in to, kjer mogoče, tako, da bi se shajali župani enega okrajnega glavarstva, kjer pa ne, le enega ali več sodnijskih okrajev. Za zdaj bodi vržena med župane le ta iskrica; če se — kar bi bilo želeti — prime, se bo dalje javno pretresalo, kako bi se ta važna reč v dejanje spravila.

— (*Umrta*) je znana gospodinja na Lavrici, vdova gospá Marija Lenče-va, po domače „Gospoščevka“. Rajnca je slovela tudi za posebno dobrotljivo gospó.

— (*„Archiv für Heimatkunde“*), katerega izdava g. Fr. Šumi, je prišel ravnokar na svitlo v drugem zvezku in obsega mnogo mikavnega starinskega gradiva.

Novičar iz tujih in domačih dežel.

Z Dunaja. — V petek 20. t. m. nadaljuje državni zbor svoje delovanje. Vlada misli predložiti več predlogov zboljšanja splošnega materialnega stanja raznih stanov cesarstva nameravajočih.

Moravska. — Pri nastavljanji poštnih uradnikov se posebno ozir jemlje na ponemčevalnim namenom prijazne uradnike; narodni Čehi se odbacujejo in kaže se jim pot na Česko.

Dalmacija. — S Hercegovine prihajajo jako vznemirljive novice, katerih pa ne moremo priobčiti, dokler jih ne prinesó vladni listi. Hudo pa je neki zelo.

Listnica vredništva. Gg, L. Ž. in sq: Dopisa za današnji list prepozno prejeli, prideta prihodnjič. — Gosp. B. O poštnih posojilnicah so „Novice“ obširno pisale uže v 32. števil. p. 1. Hvala toraj! — Gosp. J. L. v Ž: Odgovor dobite te dni, za zdaj teče še ona reč.

Žitna cena

v Ljubljani 14. januarja 1882.

Hektoliter: pšenice domače 9 gold. 10 kr. — banaške 10 gold. 3 kr. — turšice 6 gold. 20 kr. — soršice 7 gold. 80 kr. — rži 6 gold. — kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — prosa 5 gold. 3 kr. — ajde 4 gold. 87 kr. — ovsa 3 gold. 14 kr. — Krompir 2 gold. 68 kr. 100 kilogramov.